

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Юсуфҷонова Дилбар Холиқҷонова дар мавзӯи “Имконоти истифодаи технологияи инноватсионии таълим дар рушди фарҳанги зеҳнии хонандагони хурдсол” ки барон дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) пешниҳод шудааст.

Муоинаи рушди фарҳанги зеҳнии шахсиятро дар ҳаракати муносибатҳои мушаххас ва хусусии ӯ нисбат ба арзишҳои умумибашарӣ, ки дастовардҳои фарҳангиро дар худ таҷассум менамояд, ба роҳ мондан мумкин аст, яъне педагог муносибатҳои мушаххасро мушоҳида намуда, онҳоро сабт сохта, моҳияти муносибатҳои арзишмандро барои худ дарк менамояд. Ҳавасмандии педагог ба ташаккул ва тараққи ёфтани муносибатҳои зеҳнӣ дар ҷараёни фаъолияти якҷоя бо хонандагон пайваस्त гардидааст, зеро раванди мазкур моҳияти шахсияти рушдкунандаро ифода менамоянд.

Таҳлилу истифодаи методҳои тадқиқотии педагогӣ, мақсаду вазифаҳои онро ҳуҷҷатҳои меъёриву ҳуқуқӣ ва озмоишҳои муқарраркунанда ва инкишофдиҳанда (тест, анкета, пурсиш, суҳбатҳо бо хонандагону волидайнӣ онҳо, мушоҳидаҳо, омӯзиши роҳҳои ташаккули фарҳанги зеҳнӣ бо истифода аз технологияҳои инноватсионӣ) тасдиқ менамояд.

Юсуфҷонова Дилбар Холиқҷонова барои истифода намудани воситаҳои инноватсионии таълим, ки ба рушди фарҳанги зеҳнии хонандагон таъсир мерасонанд, ташҳиси (диагностикаӣ) дараҷаи ибтидоии таълимро анҷом додааст. Хусусиятҳои педагогии рушди фарҳанги зеҳнии хонандагони синфҳои ибтидоӣ: қадамҳо, муайян намудани нишондиҳандаҳои рушди фарҳанги зеҳнии хонандагон ба система дароварда шудаанд. Алоқамандии байниҳамдигарии мафҳумҳои «методика» ва «технология» барои таъмини рушди фарҳанги зеҳнии хонандагон дар раванди таълим нишон дода шудааст.

Дар боби якум муаллиф бобати масъалаҳои марбут ба асосҳои фалсафӣ ва психологии муносибатҳои илмӣ барои истифода бурдани технологияҳои инноватсионии таълим дар тараққиҳои фарҳангии зеҳнии хонандагон ошкор намуда, доир ба моҳияти ба шароити иҷтимоӣ-фарҳангӣ, хусусиятҳо ва хислати таҳқиқот татбиқшаванда, мафҳумҳои «зеҳн» ва «фарҳангии зеҳнӣ» аниқ карда шудаанд. Ҳамчунин модели технологияҳои инноватсионии таълим, ки барои рушди фарҳангии зеҳнии хонандагон бунёд гардидааст, тавсияҳои методӣ оид ба истифода бурдани технологияҳои инноватсионӣ таълим барои тараққиҳои фарҳангии зеҳнии хонандагон омода ва пешниҳод гардидааст.

Дар боби дуюм доир ба сифати воситаҳои рушди фарҳангии зеҳнии хонандагон, китоби электронӣ ва моделҳои графикӣ маълумот гирд оварда шудаанд, ки дар таълиму тарбияи хонандагони хурдсол нақши муҳим доранд.

Ба ақидаи муаллиф масъалаи баланд бардоштани технологияи ташаккули сатҳи маърифатӣ ва рушди фарҳангии зеҳнии хонандагони хурдсол тавассути технологияҳои инноватсионии таълим, ки самти асосии ташаккули хонандагони хурдсол мебошад, имрӯзҳо хеле муҳим аст. Истифода намудани технологияҳои инноватсионии таълим барои рушди фарҳангии зеҳнии хонандагон ва ворид намудани онҳо ба раванди таҳсил барои баланд шудани сифати аз худ намудани маводи таълимӣ ва дараҷаи омӯзондагӣ мусоидат мекунад.

Дар ҷадвалу расмҳо ва диаграммаҳо маълумоти қиёси натиҷаҳои озмоишҳои педагогӣ оварда шудаанд. Натиҷаҳои ташаккули дараҷаи рушди фарҳангии зеҳнии хонандагон дар марҳалаи мутараққӣ дар мактабҳои озмоишӣ дар ҷадвал мушаххас ифода ёфтааст. Хуб мешуд, дар қисми озмоиши таҳқиқот зинаҳо ва омилҳои таъсиррасонии рушди ташаккули фарҳангии зеҳнии хонандагони хурдсол муайян ва шарҳ дода шавад.

Омузиш ва таҳлили автореферат ва корҳои чопшуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки мӯҳтавои он ба мазмун ва мундариҷаи диссертатсия мувофиқ аст.

Умуман, автореферати диссертатсияи Юсуфҷонова Дилбар Холиқҷонова ба талаботи бандҳои 10,11,12,14 ва 16-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, № 505 «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор)» ҷавобгӯ аст ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи охтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) сазовор аст.

Доктори илмҳои педагогӣ, профессори
Кафедраи психология ва сотсиологияи
Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Файзализода Ҷумахон Хол

05.11.2020с.

Маълумот барои тамос: 734025, ш.Душанбе, к.Саид Носир 33. E-mail:
f.jumakhon@mail.ru Тел. (+992)918506324

Имзои Файзализода Ҷумахон Холро тасдиқ менамоем.

Сардори Раёсати кадрҳо ва КМ-и
Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Суфиев Ф.Р.